

Informationsförvaltningsenheten
Joachim Enlund
Tfn: 063-147661
E-post: joachim.enlund@regionjh.se

2022-08-29

HSN/1732/2021

Bilaga_Avsteg från ramverket med kommentarer

I Journalen¹ visas inte följande:

- 1) journalinformation från andra system än Cosmic och 1177 Vårdguiden på telefon

Huvudproducenter för information till Journalen är Cosmic och 1177 Vårdguiden på telefon. Detta innebär att det inom hälso- och sjukvården finns flera olika system som inte publicerar information via Journalen, t.ex. T4 (tandvård) och Obstetrix (obstetrik). Att information inte visas från andra system än Cosmic och 1177 Vårdguiden på telefon går inte att leda tillbaka till tidigare beslut om regelverk utan beror sannolikt på att det inte har genomförts insatser för att anpassa andra system för att visa information via Ineras tjänsteplattform. Det är dock fullt möjligt för Region Jämtland Härjedalen att anpassa t.ex. T4 för att visa journalinformation i Journalen, men detta kan förväntas kosta en hel del och kräva en del arbetsinsatser. ² Frågan är därför hur pass prioriterat det är att t.ex. visa tandvårdsjournaler i Journalen?

- 2) journalinformation som har skrivits in i Cosmic tidigare än 15:e januari 2018³

Att Cosmic-uppgifter från år 2014-2017 inte visas i Journalen regleras i punkt 7 i de av regionstyrelsen tidigare beslutade regionala reglerna som säger att "information som visas via nätet är från och med det datum som invånarna inom Region Jämtland Härjedalen får tillgång till sin journal som e-tjänst".⁴ Det är dock rent tekniskt möjligt att ladda upp äldre journalinformation från Cosmic i Journalen, men detta skulle kräva en hel del arbetsinsatser. Frågan är därför hur pass prioriterat det är att visa äldre journalinformation i Journalen?

- 3) journalanteckningar som dokumenterats i journalmallen Tidiga hypoteser
- 4) journalanteckningar som dokumenterats i journalmallen Våldsutsatthet och/eller Oro för barn

---

¹ Med Journalen avses här Ineras invånartjänst.

² Vid samtal med förvaltare för T4 framgår att det finns tekniska lösningar för att ansluta T4 till Journalen då åtminstone två regioner använder sig av denna tjänst. Frågan har dock nedprioriterats inom Region Jämtland Härjedalen på grund av brist på resurser.

³ 1177 Vårdguiden på telefon visar information i Journalen fr.o.m. 2021-06-10. Se meddelande *Medarbetarinformation om fler informationsmängder på 1177 och NPÖ från juni 2021*.

⁴ Se *Regelverk för Journal på nätet* (dnr RS/865/2017)

Motsvarar punkt 2 och punkt 3 i de av regionstyrelsen tidigare beslutade regionala reglerna.⁵ Med tidiga hypoteser avses ”ett särskilt anteckningsområde (sökord) där journalskrivaren kan göra sådana anteckningar som behöver noteras men inte bedöms som mogna att kommunicera till patienten och därför heller inte bör visas för patienten vid direktåtkomst till journalinformation”.⁶ Det torde vara rimligt att dessa inte är tillgängliga via direktåtkomst då ett utlämnande av dem skulle kunna påverka patientens behandling negativt. Ett undanhållande av uppgifterna ligger inom ramen för punkt 2 under ”1.2 Principer för information som inte görs tillgänglig” i *Ramverk för invånares åtkomst till journal*. Vad gäller att patienten inte får direktåtkomst till journalmallarna Våldsutsatthet och Oro för barn, så är avsikten med det att undvika att patienten exponerar ”informationen i den relation där våld och hot kan förekomma, samt att sjukvårdspersonal inte ska tveka att göra anteckningar om våldsutsatthet”.⁷ Detta undanhållande ligger inom ramen för punkt 3 under ”1.2 Principer för information som inte görs tillgänglig” i *Ramverk för invånares åtkomst till journal*.

- 5) vissa känsliga uppgifter under Journal från 1177 Vårdguiden på telefon

Denna punkt finns inte med i det tidigare av regionstyrelsen beslutade regionala regelverket, men informationen torde här motsvara anteckningarna i journalmallarna för tidiga hypoteser, våldsutsatthet och oro för barn. Det är således rimligt att dessa uppgifter undanhålls från direktåtkomst på motsvarande sätt.

- 6) journalinformation från enheterna Barn- och ungdomspsykiatri, Ungdomsmottagningen

Motsvarar punkt 4 i de av regionstyrelsen tidigare beslutade regionala reglerna.⁸ En skillnad är här dock att Region Jämtland Härjedalen efter att frågan har varit uppe på verksamhetschefsmötet i april och riskanalys har genomförts kommer att publicera journalerna från de Psykosociala enheterna i Journalen. Undanhållandet av journaler från Barn- och ungdomspsykiatri och Ungdomsmottagningen ligger bland annat inom ramen för punkt 3 under ”1.2 Principer för information som inte görs tillgänglig” i *Ramverk för invånares åtkomst till journal* men får dock rent allmänt sägas handla om den problematik som rör utlämnande av journaler till vårdnadshavare.

- 7) journalinformation från område Psykiatri slutenvård

Motsvarar punkt 5 i det av regionstyrelsen tidigare beslutade regionala reglerna.⁹ Vad gäller publicering av journalinformation från område Psykiatri publiceras i dag endast uppgifter från den psykiatri öppenvården i Journalen. Enligt en tidigare version av de av regionstyrelsen fastställda regionala reglerna, så skulle även journalen från den psykiatriska slutenvården publiceras i Journalen enligt särskilt regelverk. Det visade sig emellertid att

⁵ Se *Regelverk för journal på nätet* (dnr RS/865/2017).

⁶ *Rekommendation till regelverk för enskilds direktåtkomst till sin egen vårdokumentation* (dnr LS/1373/2013)

⁷ *Förklaringar till Nationellt regelverk för enskilds direktåtkomst till journalinformation* (senast ändrad 2014-03-30)

⁸ Se *Regelverk för journal på nätet* (dnr RS/865/2017).

⁹ Se *Regelverk för journal på nätet* (dnr RS/865/2017).

det inte var tekniskt möjligt att få till de särskilda publiceringsregler som verksamheten önskade i Cosmic, vilket innebar att regelverket fick revideras.¹⁰ Det har inte skett några tekniska förändringar i Cosmic som skulle tala för att det vore aktuellt att revidera det tidigare beslutet om att journalinformation från område Psykiatri slutenvård ska inte vara tillgängligt för den enskildes direktåtkomst. Ett undanhållande av uppgifterna ligger inom ramen för punkt 2 under "1.2 Principer för information som inte görs tillgänglig" i *Ramverk för invånares åtkomst till journal*.

8) Åtkomstlogg (vårdpersonal)

I det av regionstyrelsen tidigare beslutade regelverket framgår i punkt 7 under grundläggande regler att "[d]en enskilde ska ha möjlighet att kontrollera åtkomstlogg och därigenom få information om vilken vårdpersonal och eventuella ombud som har öppnat journalen".¹¹ I förarbete till regelverket framgår vidare att denna punkt mer specifikt rör funktionen i Ineras tjänst och inte endast den rätt till att ta del av loggutdrag som en patient har enligt 8 kap. 5 § patientdatalagen (2008:355; PDL) och 2 kap. TF.¹² Några krav som motsvarar punkt 7 under grundläggande regler finns inte i *Ramverk för invånares åtkomst till journal*. Detta innebär att ett tillgängliggörande av uppgifter via Ineras tjänst på denna punkt måste prövas dels utifrån offentlighets- och sekretesslagens (2009:400; OSL) bestämmelser, dels utifrån vad lagstiftningen säger om loggutdrag.

Ineras tjänst loggrapport innehåller följande uppgifter: datum, namn, yrkesroll och vårdhuvudman för vårdpersonal.¹³ Av dessa uppgifter utgör direktpubliceringen av namn ett problem. Dels eftersom denna publicering avviker från vad lagstiftaren säger ska ingå i ett loggutdrag enligt 8 kap. 5 § PDL¹⁴, dels eftersom denna publicering innebär att det finns en risk för att Region Jämtland Härjedalen bryter mot OSL:s bestämmelser om sekretess. En direktpublicering av namn på anställda innebär normalt sett inte ett sekretessbrott utan risken för att ett sådan begås uppstår först om regionen publicerar namn på anställda inklusive uppgifter om t.ex. vårdenhet eller vårdhuvudman för anställda som har skyddade personuppgifter. Enligt upplysningar på Skatteverkets hemsida ska följande uppgifter hanteras extra noggrant i fråga om personer som har skyddad folkbokföring enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:481; FOL): personnummer, adress, e-postadress, telefonnummer, anhörig, arbetsgivare, skola, vårdgivare, namnbyte, var i en myndighets verksamhet ett ärende har handlagts.¹⁵ Dessa uppgifter kan normalt sett inte lämnas ut enligt Skatteverket

¹⁰ Se tjänsteskrivelse *Revidering av regelverk för Journal på nätet* (2018-05-28) i ärende med dnr RS/865/2017.

¹¹ *Regelverk för journal på nätet* (dnr RS/865/2017).

¹² Se "Förklaringar till regelverkets grundläggande regler" i dokument *Förklaringar till Nationellt regelverk för enskilds direktåtkomst till journalinformation* (senast ändrad 2014-03-30).

¹³ Se rubrik "4.1 Loggrapport" i *Journalen 4.0 – Invånargränssnitt* (senast ändrad 2021-11-25)

¹⁴ I förarbete till patientdatalagen (PDL) framgår att: "Datainspektionen har anfört att det inte finns något behov av att namnge vårdpersonal eller att presentera andra uppgifter som indirekt kan hänföras till en fysisk person, dvs. det är tillräckligt att för detta ändamål ange från vilken avdelning, klinik eller motsvarande enhet som åtkomsten härrör. Regeringen instämmer i Datainspektionens bedömning och anser att sådana uppgifter inte bör lämnas ut till den enskilde." (Se Regeringens proposition 2007/08:126 Patientdatalag m.m., s. 150.)

¹⁵ Vägledning för hantering av sekretessmarkerade personuppgifter i offentlig förvaltning | Skatteverket (2022-02-14).

och för att ett utlämnande ska få ske måste det vara helt klarlagt att det kan göras utan någon risk för den hotade och förföljda personen.¹⁶ Detta innebär att Region Jämtland Härjedalen inte slentrianmässigt kan lämna ut uppgifter, t.ex. i fråga om vårdhuvudman eller vårdenhet, som rör personer som har skyddade personuppgifter utan det krävs att det genomförs en noggrann prövning utifrån bestämmelserna i OSL. Utformningen av Ineras tjänst för loggrapport innebär således att det finns en risk för att regionerna begår sekretessbrott då de lämnar ut uppgifter om anställda som har skyddade personuppgifter. Region Jämtland Härjedalen har lyft detta till Inera, men de ser ingen anledning att revidera tjänsten.

Ineras tjänst saknar vidare uppgifter om vilken vårdenhet (t.ex. hälsocentral eller klinik vid sjukhuset) som den anställde tillhör. Detta trots att det i 4 kap. 10 § i Socialstyrelsens föreskrift (HSLF-FS 2016:40) står följande: ”Av informationen som vårdgivaren enligt 8 kap. 5 § patientdatalagen (2008:355) på begäran ska lämna till en patient om åtkomsten till hans eller hennes uppgifter ska det framgå från vilken vårdenhet samt vid vilken tidpunkt någon har tagit del av uppgifterna.” Att tjänsten saknar uppgifter om vårdenhet innebär i grund och botten att den inte uppfyller kraven på ett loggutdrag enligt 8 kap. 5 § PDL. Region Jämtland Härjedalen har även lyft detta till Inera och de ser inte heller någon anledning att revidera tjänsten på denna punkt.

Den samlade bedömningen är att Ineras nuvarande tjänst inte uppfyller lagstiftningens krav på ett loggutdrag och användningen av den innebär dessutom att det finns en risk för att Region Jämtland Härjedalen begår sekretessbrott. Vi rekommenderar därför att Region Jämtland Härjedalen inte ansluter till tjänsten och att åtkomstlogg därmed tas upp som ett avstegen. En patient som vill ta del av ett loggutdrag får helt enkelt begära ut det från regionen. (Obs! Denna möjlighet måste en patient ha oavsett om regionen har anslutit sig till Ineras tjänst eller inte.) Om Inera dock förändrar tjänsten så att den är i linje med lag och föreskrift, finns det dock inget som hindrar att Region Jämtland Härjedalen ansluter sig till den.

---

¹⁶ Vägledning för hantering av sekretessmarkerade personuppgifter i offentlig förvaltning | Skatteverket (2022-02-14).